

RIMSKO PRAVO II**obvezni predmet / I ciklus studija / drugi (II) semestar / 8 ECTS / 45 P + 15 V**

S Y L L A B U S
~ ak. 2023/24. godina ~

I. Podaci o akademskom osoblju:

Prof. dr. sc. Zdravko Lučić	
Termin konzultacija	utorkom 9:00 – 10:00 sati i 14:00 – 17:00 sati
Kabinet	032
Kontakt e-mail	z.lucic@pfsa.unsa.ba
Doc. dr. sc. Mirza Hebib	
Termin konzultacija	utorkom 9:00 – 10:00 sati i 14:00 – 17:00 sati
Kabinet	310
Kontakt e-mail	m.hebib@pfsa.unsa.ba

II. Literatura:

Obvezna	<ol style="list-style-type: none"> Z. Lučić, M. Šarac, <i>Rimsko privatno pravo</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. Materijal iz praktikuma/priručnika iz rimskog prava (bit će objavljeni na web stranici Fakulteta).¹
Dopunska	<ol style="list-style-type: none"> M. Horvat, M. Petrak, <i>Rimsko pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2022. A. Romac, <i>Izvori rimskog prava - latinski tekstovi s prijevodom</i>, Informator, Zagreb, 1973. A. Romac, <i>Rimsko pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2007. A. Romac, <i>Rječnik rimskog prava</i>, Informator, Zagreb, 1989. M. Milošević, <i>Rimsko pravo</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2016. A. Malenica, N. Deretić, <i>Rimsko pravo</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2011. O. Stanojević, <i>Rimsko pravo</i>, Magistrat, Sarajevo, 2000.

¹ Preporučuje se: T. Karlović, *Liber casuum. Praktikum za vježbe iz Rimskog obveznog prava*, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2017.

III. Sadržaj predmeta:

Sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Obvezno pravo – opći dio - Obvezno pravo – posebni dio - Nasljedno pravo - Rimski civilni proces
-------------------------	---

IV. Cilj predmeta, ishodi učenja i metodi izvođenja nastave

Ciljevi predmeta	Rimsko pravo u povijesti europskog sveučilišnog razvoja predstavlja najstariju znanstvenu disciplinu. Pregledom aktualnih reformskih procesa na većini europskih sveučilišta ova disciplina i dalje zauzima nezaobilaznu polazišnu odrednicu u osnovama europskih pravnih studija. Moderni pravni sustavi u svijetu su baštinili temeljne institute rimskog prava, a naročito u najvažnijim pravnim kodifikacijama. Strukturalna pravna terminologija, načini pravnog rezoniranja, argumentiranja i tumačenja, sa pregledom evolutivnih promjena, a naročito ekonomskih, filozofskih i političkih uzroka tih promjena konkretnih pravnih instituta, posebno najrecipiranih institucija rimskog prava, stvarnog i obveznog prava - predstavljaju nezaobilazne elemente pravne edukacije modernog pravника.
Očekivani ishodi učenja	<p>Studenti će tijekom nastavnog kursa biti u mogućnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identificirati i razlikovati osnovne aspekte rimskog prava (subjekti, objekti, postupci) kao temelja suvremenih privatnopravnih europskih sistema u povijesnom i komparativnom kontekstu; 2. Definirati osnovne pojmove i načela privatnog prava na temelju rimskog prava; 3. Objasniti osnovne institute u različitim granama privatnog prava na temelju rimskog prava; 4. Razlikovati temeljne pojmove, institute i grane rimskog privatnog prava, te usporediti njihove međusobne sličnosti i razlike; 5. Primijeniti načela, pravila i rješenja rimskog prava u praktičnim problemskim zadacima.
Metode izvođenja nastave	Nastava se izvodi kroz predavanja (<i>ex cathedra</i>), prezentacije, diskusije, izrade samostalnih istraživačkih radova – seminarskih radova, rješavanje zadataka i praktičnih slučajeva, vježbe u svrhu sistematizacije gradiva, konzultacije, itd.

V. Izvedbeni plan i program rada – redovan studij

Broj sesije / datum		Tema	Predavač
I.	27. 02. 24.	Uvodni sat Pojam obveznog prava i obveznog odnosa, Pravne činjenice	Doc. dr. sc. Hebib
II.	05. 03. 24.	Pravni posao, Obvezna činidba	Doc. dr. sc. Hebib
III.	12. 03. 24.	Očitovanje volje i mane volje Nevaljanost pravnih poslova; konverzija i konvalidacija, Zastupanje	Doc. dr. sc. Hebib
IV.	19. 03. 24.	Naknada štete	Doc. dr. sc. Hebib
V.	26. 03. 24.	Osiguranje ispunjenja obveze, Zakašnjenje, Pluralističke obveze, Učinak obveze prema trećim osobama, Promjene subjekata, Prestanak obveza Rekapitulacija općeg dijela obveznog prava	Prof. dr. sc. Lučić
VI.	02. 04. 24.	Verbalni i literarni kontrakti	Prof. dr. sc. Lučić
VII.	09. 04. 24.	Realni kontrakti	Prof. dr. sc. Lučić
VIII.	16. 04. 24.	Konsenzualni kontrakti Predaja shema izvora obveza (fakultativna aktivnost) (putem elektronske pošte prof. dr. sc. Lučića)	Prof. dr. sc. Lučić
IX.	23. 04. 24.	Parcijalni ispit: problemski zadatak	Doc. dr. sc. Hebib
X.	30. 04. 24.	Inominantni kontrakti i pakti Kvazikontrakti	Prof. dr. sc. Lučić
XI.	07. 05. 24.	Delikti i kvazidelikti	Prof. dr. sc. Lučić
XII.	14. 05. 24.	Opći elementi nasljednog prava, Zakonsko nasljeđivanje	Doc. dr. sc. Hebib
XIII.	21. 05. 24.	Oporučno nasljeđivanje i zapisi Provjera znanja iz poznavanja rimskih pravnih regula (fakultativna aktivnost)	Doc. dr. sc. Hebib
XIV.	28. 05. 24.	Rimski civilni postupak	Prof. dr. sc. Lučić
XV.	04. 06. 24.	Sistematizacija gradiva Završni ispit (za studente/ice koji/e ostvare pravo izlaska)	Prof. dr. sc. Lučić Doc. dr. sc. Hebib

* U skladu s čl. 98, st. 1 Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22) završni ispiti se polaže u redovnom, popravnom i septembarskom ispitnom terminu.

VI. Izvedbeni plan i program rada – vanredan studij

Broj sesije / datum		Tema	Predavač
I.	27. 02. 24.	Uvodni sat Pojam obveznog prava i obveznog odnosa, Pravne činjenice	Doc. dr. sc. Hebib
II.	12. 03. 24.	Pravni posao, Obvezna činidba Očitovanje volje i mane volje Nevaljanost pravnih poslova; konverzija i konvalidacija Naknada štete	Doc. dr. sc. Hebib
III.	26. 03. 24.	Verbalni i literarni kontrakti Realni kontrakti	Prof. dr. sc. Lučić
IV.	09. 04. 24.	Konsenzualni kontrakti	Prof. dr. sc. Lučić
V.	23. 04. 24.	Parcijalni ispit	Doc. dr. sc. Hebib

* U skladu s čl. 98, st. 1 Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22) završni ispiti se polaže u redovnom, popravnom i septembarskom ispitnom terminu.

** Provjera znanja rimskih pravnih regula (fakultativna aktivnost) bit će održana 21. 5. 2024. godine.

VII. Način praćenja i ocjenjivanja rada studenata tijekom semestra

<i>Redovan i vanredan studij</i>						
Br.	Vrsta aktivnosti	Oblik provjere	Sadržaj provjere	Opterećenje u bodovima / Minimalan broj bodova		Opterećenje - ECTS
1.	Prvi parcijalni ispit	Pisana provjera znanja – problemski zadatak	Obvezno pravo – opći dio Realni i konsenzualni kontakti	40	25	3 ECTS
2.	Rimske pravne regule	Seminar	Usvajanje sadržaja zadatih rimskih pravnih regula	10	-	1 ECTS
3.	Aktivnost u nastavi, kviz, domaće zadaće, sheme	Seminar	Kontinuirani angažman u okviru predavanja i vježbi	10	-	1 ECTS
4.	Završni ispit	Pisana ili usmena provjera znanja	Obvezno pravo – opći dio, posebni dio, nasljedno pravo, rimski civilni postupak	40	25	3 ECTS

<i>Konačna ocjena / Distribucija bodova</i>		
Broj stečenih bodova	Ocjena	Opis
95-100	10(A)	Izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama.
95-94	9 (B)	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom.
75-84	8 (C)	Prosječan sa primjetnim greškama.
65-74	7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima.
55-64	6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije.
0-54	5 (FX, F)	Ne zadovoljava minimalne kriterije.